SZANUJ WYSIŁEK DRUKARZY I KOLP[illegible]
ODDAJ PISMO W PEWNE RĘCE. NIE NI[illegible]

BIULETYN informacyjny

4 GRUDZIEŃ TYGODNIK 1941 R.

GŁOWY GORĄCE ALE MĘTNE

W Warszawie mnożą się ulotki, jednodniówki oraz pisemka komunistyczne, nawołujące do natychmiastowej czynnej walki z Niemcami w formie sabotaży, dywersji, partyzantki; organizowane jest Towarzystwo Przyjaciół Związku Sowieckiego; odbywa się werbunek do bojówek komunistycznych, zbierających i magazynujących broń. Równocześnie radiostacje sowieckie w swych polskich audycjach codzień nawołują [illegible]ycenia za broń. Zarówno moskiewska jak i warszawska ak[illegible]styczna utrzymana jest w tonie patriotyzmu polskiego.

N[illegible] głowach gorących ale mętnych nie odnosi się oczywiści[illegible]zatorów propagandy komunistycznej. Ludzie ci mają [illegible]heblowane głowy. Wiedzą czego chcą. Ze swe[illegible] — [illegible]unktu widzenia postępują słusznie, ratując wszelkimi [illegible] sowiecką [illegible]zyznę.

[illegible] o gorących głowach ale mętnych odnosi się do Polaków, [illegible] dal[illegible]ię — często podświadomie — schwytać na wędkę sowiecką, [illegible]orzy plączą sowiecki punkt widzenia — i punkt widzenia polski. [illegible]dzie ci — są to często na[illegible] Polacy, prawdziwie męskie typy o [illegible]jowym tem[illegible]mencie, spragnie[illegible] czynu i walki, wyczerpani biernością. Ludzie ci zżymają się na [illegible]odne patriotyczne tchórzostwo", przytaczają przykład burzącej [illegible]py z Jugosławią na czele itd.

Panowie Niecierpliwi! Kto [illegible] rozumie interesy Polski — Sta[illegible]czy Sikorski? Skoro Moskwa [illegible]warła umowę z rządem polskim — [illegible]ie byłoby prościej, aby [illegible]ez ten właśnie rząd starała się uzyskać [illegible]olską, a nie drogą zwracania się do Polaków, ponad głowami [illegible]go rządu?

[illegible]nowie Niecierpliwi! Wiemy [illegible] bezczynność paczy charaktery[illegible] I my zdajemy sobie sprawę, że [illegible] stanowisko wyczekiwania jes[illegible] wygodne dla wszystkich tchórzem p[illegible] jest to równocześnie stanowisko dykt[illegible] Ale [illegible] Czy sądzicie, że bezczynność tą będzi[illegible] przez [illegible] niż zachodz[illegible]ego istotna potrzeba? [illegible]rzedł[illegible]

[illegible]ta — Panowie Niecierpliwi — to nasze wyczekiwanie [illegible] jest [illegible] tak już zupełnie bezczynne! Czy tworzący się [illegible]cnie drugi obóz koncentracyjny w GGuberni dla „sabotażystów pracy" — nic wam nie daje do myślenia? A rozdawana od [illegible]nego czasu [illegible]sowo polskim załogom fabryk pracujących na rzecz zbrojeń niem[illegible]ch broszura „Postanowienia Prawno-Karne" (nakład 150.000 egz. [illegible] której na każdej z 29 stronic czytamy: „śmierć" — czy to jest [illegible] przyczyn?

D[illegible], partyzantka, powstanie — byłoby dziś w Polsce zbrodnią pr[illegible] narodowi i rozsądkowi politycznemu. Natomiast uporczywy [illegible]ny opór, zwolnione tempo w zakładach pracujących na rzecz okupanta oraz umiejętnie i starannie przeprowadzony sabotaż — to nasze [illegible]otne i wielkie świadcz. dzisiejsze na rzecz wspólnego zwycięstwa.

BIERNY OPÓR I ŻÓŁW — oto broń dla najszerszych warstw społeczeństwa polskiego na dziś.

Powstanie i dywersję — mamy również zapisane w naszym terminarzu. Tylko nie pod dzisiejszą datą!

ZAGRANICA

Front Wschodni. Pierwszy od początku wojny ofensywny sukces sowiecki: odbicie Rostowa. Marszałek Timoszenko, skierowany przed sześcioma tygodniami dla ratowania odcinka południowego frontu, który dotąd najbardziej ucierpiał, a przytym strategicznie jest najważniejszym — ukończył porządkowanie swych armii. Wykorzystując wysunięcia się nad brzegiem Morz[illegible]kiego wąskiego a długiego na 100 km. „klina" niemieckiego [illegible] przed 10 dniami rozpoczęli tu kontrofensywę, obchodząc [illegible]ocy, równocześnie przypuszczono szturm na sam Rostów [illegible] żeni zupełnym odcięciem — miasto opuścili, [illegible] skutek trwającego oskrzydlenia sowieckiego [illegible] staje się w rękach niemieckich niepe[illegible] powodzenie rosyjskie wywołało w [illegible] wielkie por[illegible]

Na odcinku moskiewskim — [illegible] mroźna, bezśnieżna n[illegible] nie na wiele się przydała Niemcom. Wozy i ludzie są już [illegible] wysiłkach październikowych, po [illegible] okresie deszczów i błota niezdatne do poważniejszych w[illegible]ów. Krwawe nat[illegible]a niemieckie zakończyły się dwoma niewiel[illegible] osiągnięciami: parokilometrowym posunięciem się poza Klin, [illegible] zbliżeniem się na 20 km. na południowy-wschód od Tuły — do [illegible]orska. To wszystko. Warto dodać, że pod Moskwą czynne [illegible] oddziały brytyjskie.

Libia. Ósmego dnia ciężkich walk [illegible] armia [illegible] osiągnęła wreszcie cel, bez którego niemożliwe [illegible] dalsze co[illegible] zwycięstwo wywalczyła połącz[illegible] twierdzą Tobruk. Połącz[illegible] [illegible]enione. [illegible] sposobem zawczasu zostało utrzymane, rozszerzone [illegible] benzyny, wody, amunicji i żywności [illegible] do armii ofensywn[illegible] — zamiast p[illegible] [illegible]oży. W tych warunkach zwycięstwo [illegible] i jest tylko kwest[illegible] czasu.

Otoczone między Sollum a Tobruk dywizje niemieckie i włoskie, rozbite na 3 czy 4 grupy — walczą zaciekle. Główne pole bitwy znajduje się koło Sidi Razek (na południe od Tobruku). Wysiłki wojsk osi zmierzają do przebicia się na zachód, wysiłki brytyjskie zmierzają do całkowitego zniszczenia skupionych w „kotle" wojsk osi. Komunikaty z Tobruk podkreślają świetną postawę bojową polskiej Brygady Karpackiej, która w znacznej mierze przyczyniła się do wywalczenia połączenia z brytyjską armią ofensywną.

Równolegle z „wykończeniem" dywizyj osi pod Tobruk — brytyjczycy przeprowadzili śmiały manewr, wysyłając silny korpus przez oazę Djalo na przecięcie głębokich tyłów osi. Korpus ten osiągnął 30.XI brzeg morza na północ od Agedabji. Oczywistym jest, że nie może to być oddział tak silny, aby ostatecznie przeciął drogi nadmorskie osi — ale pewnym jest, że wprowadzi w zaopatrzenie walczących wojsk niemieckich i włoskich silne zamieszanie.

N a m o r z a c h — flota wojenna Niemiec, posiadająca zaledwie dwadzieścia kilka kontrtorpedowców, nie jest zdolna zapewnić należytej ochrony swym konwojom, dlatego też straty konwojów niemieckich są coraz cięższe. W tygodniu sprawozdawczym przy północnych brzegach Norwegii dwie łodzie podwodne brytyjskie rozgromiły zupełnie konwój złożony z 14 statków niemieckich. 8 statków zatopiono, 4 uszkodzono.

P i e r w s z y ż o ł n i e r z a m e r y k a ń s k i. Jak wiadomo wojna niemiecko-amerykańska prowadzona jest dotąd wyłącznie tylko przez marynarkę wojenną obu stron. W tygodniu minionym padł pierwszy żołnierz amerykańskich lądowych sił zbrojnych. Należał on do amerykańskiego korpusu technicznego, przeznaczonego do montowania i reperacji sprzętu wojennego amerykańskiego na Bliskim Wschodzie. Część tego korpusu — ruszyła wraz z VIII brytyjską armią do działań [illegible]wych, prowadzonych obecnie w Libii. Pierwszy ten amerykanin [illegible] pierwszym dniu ofens. pod Sidi Omar, na granicy Egiptu i Libii.

[illegible] n s p o r t n i e m i e c k i. Położenie transportu niemieckiego [illegible] w Rzeszy jak i w krajach okupowanych — staje się z miesiąca na miesiąc cięższe. Można go określić — jako k a t a s t r o f a l n e. [illegible]yczyn szukać należy jeszcze w przedwojennych planowaniach niemieckich. Zarówno kolejnictwo jak i transport samochodowy był przez Niemców przygotowany do wojny z nadzwyczajną starannością. Zagadnienie autostrad, nowych linii kolejowych, stacyj, benzyny i t.d. - przy[illegible]owano doskonale. Natomiast popełniono niezrozumiały błąd na od[illegible]u t a b o r u k o l e j o w e g o, zaniedbawszy jego rozbudowę. Błąd [illegible] w pierwszym dniu wojny stał się groźnym — gdy zupełnie [illegible] transport samochodami ciężarowymi, tak bardzo rozwinięty w [illegible] koleje stanęły wobec konieczności przejęcia na siebie dotych[illegible] prac transportu samochodowego. Potem — w miarę zajmo[illegible]wych krajów — położenie tra[illegible] niemieckiego stale się [illegible] każdy świeżozajmowany kra[illegible]chodził w skład okupacyj[illegible]um niemieckiego ze zmnie[illegible] i zniszczeniem tab. kolej.

Obecnie, w wojnie rosyjsko-niemieckiej, położenie staje się beznadziejnym. Na zajmowanych olbrzymich obszarach — niema prawie zupełnie wagonów i lokomotyw, wycofywanych lub niszczonych przez Rosjan. Ledwo dyszący tabor niemiecki — musi być w dalszym ciągu rozwadniany po bezkresach Rosji.

W wyniku tego stanu: 1. W Rzeszy utrudnienia w ruchu komunikacyjnym pasażerskim posunięte są do maksimum (przejazdy za przepustkami), w ruchu towarowym — to samo (miasta — niemal bez opału). 2. Front Wschodni jest fatalnie obsługiwany przez kolej, co odbija się na zaopatrywaniu wojska w żywność, na wielkich opóźnieniach dostaw itd. Rola jaką spełni źle działający transport niemiecki w przegranej Niemiec będzie niewątpliwie duża.

S p r a w y p o l s k i e. — Wódz Naczelny gen. Sikorski po zwizytowaniu ośrodków emigracyjnych polskich w Palestynie i Syrii — przybył samolotem do Teheranu, gdzie spędził dwa dni. W Teheranie gen. Sikorski udzielił wywiadu dziennikarzom, w którym m. i. oświadczył, że lotnictwo polskie jest obecnie d w u k r o t n i e większe niż we wrześniu 1939 r., że Brygada Karpacka, po zakończeniu efensywy w Libii, zostanie przeniesiona na inny teren, że wojska polskie w Sowietach są przygotowywane do wzięcia udziału w walkach na odcinku południowym frontu. „Wszystkie moje siły wytężam — oświadczył gen. Sikorski — aby wojska polskie miały jaknajwięcej jednostek pancernych. Pewną ilość takich jednostek już posiadamy".

— 29.XI gen. Sikorski przybył do Kujbyszewa.

— Rząd Jugosłowiański ogłosił pobór swych obywateli na wyspach brytyjskich. Z powodu niewielkiej ilości Jugosłowian — Jugosławia zrezygnowała z tworzenia samodzielnej siły zbrojnej w Anglii, i skierowała swych żołnierzy — za zgodą rządu polskiego — do wojsk polskich w Szkocji.

R ó ż n e. — Napięcie wojenne na Dalekim Wschodzie sięga najwyższych granic. Ambasador japoński Kuruzu wciąż jeszcze przeb... w Waszyngtonie, natomiast w Singapur, na Filipinach, w Ind... i Hong-Kongu wszystko jest już całkowicie przygotowane do ... wojennych. Porty zaminowane, miasta zaciemnione, ludność ... wywieziona z pogranicza. W takiej to atmosferze kończą się rozm... dyplomatyczne japońsko-amerykańskie.

— 400 lotników amerykańskich wyjeżdża w przyszłym tygodn... do Chin, celem pełnienia służby w lotnictwie Czang-Kai-Szeka.

— Kontyngent ziemniaków dla gorzelni w Niemczech został zmniejszony do 75 proc. w stosunku do roku 1939 (w roku 1940 — wynosił ...0 proc). W restauracjach niemieckich obowiązuje gotowanie i podawanie ziemniaków w łupinach przez 3 dni w tygodniu (DAZtg. 24.X...

— Powstańcze działania jugosłowiańskie rozszerzają się z mie... na miesiąc. Wódz powstania — płk. Drago Michajłowicz staje s... stacią legendarną kraju. Utrzymuje on łączność radiową z rząd... gosłowiańskim w Anglii oraz z podległymi mu oddziała... Regularne potyczki i w...lki ... w Jugosławii na porządku d... Szereg głównych linii ko...ych — ciągle zagrożonych i ... nych. Ostatnio skierowało ...wo niem. do Jugosławii dal

GREISER

Przytaczamy wyjątki z mowy wielko[illegible] Wielkopolski — Greisera, wygłoszonej 25[illegible] Poznaniu, w drugą rocz. utworzenia „Warthega[illegible]

Wspomniawszy na wstępie, że Hitler powołując go na ga[illegible] Wielkopolski polecił, aby w ciągu 10 lat zamienił tę dzielnicę w [illegible] czysto niemiecki" — Greiser powiedział: „Poczynając od pierws[illegible] naszej manifestacji we wrześniu 1939 r. w Poznaniu — zawsze publicznie podkreślałem zasadę, że Niemiec jest panem tego kraju, a Polak — jedynie tylko jego służącym współpracownikiem (der dienende Mitarbeiter) Przeciwko temu, kto tę zasadę narusza, zwróci się władza polityczna tego kraju z całkowitą bezwględnością i spadnie na niego cała surowość prawa Dlatego szczególniej podkreślam, że każ[illegible] Polak, który się poważy podnieść rękę na Niemca — uległ[illegible] włocznie i niechybnie karze śmierci".

„Bezkompromisowość naszej polityki narodowej — mówił dalej Greiser — dyktuje nam całkowity zakaz zawierania małżeństw pomiędzy Niemcami i Polakami". Aby zmniejszyć przyrost naturalny ludności polskiej „zabroniliśmy wstępowania w związki małżeńskie Polakom mającym poniżej lat 28, a Polkom poniżej lat 25".

A dalej: „Tak jak Niemiec, który chodzi do polskiego kościoła tym samym stawia się poza nawiasem niemieckiej wspólnoty narodowej, tak też żadnemu kapłanowi nie wolno udzielać pociechy religijnej osobie należącej do innej niż ten kapłan narodowości".

Cóż na to wszystko można odpowiedzić głupiemu hitlerowskiemu rasiście, torturującemu lud wielkopolski jak dotąd nikt przed nim? Cóż można odpowiedzieć temu, kto najgorliwiej z pośród Niemców stara się uczynić z nas „naród parobków".?

Odpowiedzi nie będziemy pisać. Postaramy się, aby w dniach po[illegible]u — pan Greiser wpadł żywym w polskie ręce. I wtedy do[illegible]ędziemy z nim prowadzić „dyskusje" i „rozmowy".

Zapamiętajmy, — że obok Franka jest Greiser tym spośród hitlerowskich łajdaków, który najbardziej zasłużył sobie na naszą pamięć.

—o—

KRZYŻ NIEPODLEG[illegible]CI

Knajpa, pełna oparów mon[illegible] polowego alkoholu i monop[illegible] lowych papierosów... Gwar nerwowych głosów. Wszyst[illegible] kupuje i wszystko się sprzedaje[illegible] złoto, odzież, żywność. To [illegible] ktoś przyniósł ostatnią obrączkę czy ostatnie buty, to nic — że [illegible] ostatnie pieniądze ktoś kupuje kartofle czy mąkę. Daje się najm[illegible] — bierze się najwięcej. Ktoby tam zawracał sobie głowę myślą [illegible]ch? Jest [illegible] wojna, jedyna okazja, żeby łatwo zrobić majątek [illegible] choć tuż za oknami wyciągają się ręce gło[illegible] rachunki rosną zawrotnie, a wódka le[illegible]

[illegible] wali się cała dotychczasowa rzeczywistość — w ich oczach [illegible] knajpa się chwieje.

[illegible] znany towarzyszu konspiracyjnej pracy — czy jesteś pod tym [illegible] bez grzechu?

Warsztat... biuro... dom...

Gazetkę czyta się w nerwowym pośpiechu, byle prędzej się pozbyć, byle ją zniszczyć, choć nam na papier i druk brakuje pieniędzy, a kolportaż stoi ciągle o krok od śmierci.

A zapytajmy wręcz — czy chciałby pracować z nami. Cóż usłyszymy? Rodzice, dzieci — jest ich jedynym żywicielem; ma „swoiste poglądy na sprawę"; zresztą — nie wie jak, nic nie umie, a pozatym [illegible] wiadomo „kto stoi na górze"... Znamy to dobrze, słyszeliśmy [illegible] razy i określamy jednym słowem: t c h ó r z o s t w o. My nie mamy często gdzie ze sobą porozumieć się, ścigani — nie mamy gdzie przenocować, a tchórze — przerażeni że wogóle żyją — czekają w swych norach, aż ich ktoś niespodzianie z więzów wyzwoli.

Czytelniku — chyba do takich nie należysz?

Odprawa organizacyjna. Zasępiona twarz dowódcy. Rozkaz niewykonany. Dlaczego? A właśnie! Dlaczego on ma to wykonać, a nie kto inny? Dlaczego on ma się narażać. Przecież w przyszłej Polsce on będzie nieodzownie potrzebny. A zresztą — dlaczego on sam nie jest dowódcą i ma kogoś słuchać? On byłby odpowiedniejszy. To, że dowódca coś postanowił, nie znaczy wcale by i on to uważał za słuszne.

Kolego! Zajrzyj głęboko w swoje sumienie, pełne zapewne polskiego indywidualizmu — czyś nigdy tak nie myślał?

„Naród", Nr. 21 z 30.X.1941 r.

—o—

Listy do redakcji

„W związku z artykułem „Doniosła sprawa", w którym „Biuletyn" opisał moralne zachowanie się Polaków — chcę przytoczyć jeden przykład. W różnych instytucjach, spółdzielniach, zakładach i przedsiębiorstwach polskich — pracodawcy, przełożeni lub niektórzy pracownicy — starają się na podstawie przedkładanych list, wykazów robotniczych itp. uzyskać pewne przydziały dla pracowników. Otóż przydziały te często nie docierają do [illegible] pracowników i robotników, lecz bywają zabierane do [illegible] użytku przedsiębiorcy, przełożonego lub też rozdzielane w [illegible] [illegible]jących się".

Postępowanie takie jest nie tylko [illegible] nieuczciwe i przeciwne solidarności narodowej, ale — zabija wśród ludzi wiarę w lepsze i sprawiedliwsze jutro. Nie wszędzie jest tak źle, [illegible] w wielu miejscach tę podłość widać. A szczególnie [illegible] się ją u różnych „działaczy". Trzeba tych [illegible] po imieniu i nazwisku, jeśli nie [illegible] [illegible]wych kombinacyj.

Pechura.

KRAJ

Stosunki społeczne w miastach. Dwa lata okupacji zmieniły do niepoznania stosunki społeczne miast polskich. Dawny podział ludności na pracujących i bezrobotnych — przestał odgrywać rolę. Zjawił się podział nowy: na nędzarzy (zarówno będących na posadach jak i bezrobotnych), oraz na ludzi umiejących dopasować się do wojennych sposobów zarobkowania.

Przyczyną tych zmian jest ogromny wzrost drożyzny (wskaźnik utrzymania w Warszawie w stosunku do cen przedwojennych wzrósł czternastokrotnie) przy równoczesnym całkowitym niemal zatrzymaniu płac na poziomie przedwojennym. W ten sposób dochód z pracy najemnej stracił znaczenie środka, mogącego zapewnić choćby najnędzniejszą egzystencję. Praca przestała być ceniona — i dlatego, pomimo nędzy, trudno jest znaleźć robotnika, a wśród ludzi zatrudnionych rodzi się lekceważenie pracy, opuszczanie jej, szukanie [illegible] sposobów zarobkowania.

Dlatego właśnie podział na zatrudnionych i bezrobotnych stracił znaczenie. Bodaj najwięcej nędzy spotyka się wśród osób zatrudnionych na głodowych pensjach, wycieńczonych ciężką pracą i niedożywianiem. Tylko niewielka część zatrudnionych odczuwa w mniejszym stopniu ciężar egzystencji, na skutek dodatkowych świadczeń otrzymywanych od pracodawcy. Takimi „szczęśliwcami" są np. pracownicy przemysłu zbrojeniowego (otrzymują przydziały żywności), kolejarze (przydziały węgla), pracownicy monopolu tytoniowego i t.d. Waga tych świadczeń dodatkowych przewyższa nieraz wielokrotnie pobory pieniężne. Niestety — tylko niewiele kategoryj pracowników otrzymuje je.

Znaczna część ludności miejskiej, znajduje źródło zarobków w handlu bądź ze wsią, bądź z dzielnicami żydowskimi bądź też w jakichś „kombinacjach" spekulacyjnych, zbliżonych do działalności przestępczej. Cały ten handel niema nic wspólnego z prowadzeniem normalnych placówek gospodarczych, jest zajęciem dorywczym, bez żadnego znaczenia dla przyszłości gospodarczej kraju natomiast z wielkim uszczerbkiem dla moralnej postawy społeczeństwa. Ponieważ jednak handel ten chroni miasta od zupełnego głodu — musi być oceniany — mimo wszystko — jako czynnik dla życia narodu niezbędny.

Handlem zajmują się zarówno rodziny pracownicze, które w nim nie w płacy zatrudnionej głowy rodziny znajdują źródło utrzymania, jak i rodziny bezrobotnych, rezerwistki i t. d. Szczególnie duży udział bierze w nim młodzież, a nawet dzieci. „Wychowawcza" rola handlu jest wielka: wyzwala sprawność [illegible], pomysłowość i zaradność — ale zarazem sprowadza na śliskie drogi lekceważenia zasad moralnych i prawnych. Na szczęście — coraz silniejsze są wpływy opinii publicznej, otaczającej wrogością te formy handlu, które noszą cechy kryminalne, jaskrawego wyzysku i krzywdy ludzkiej.

Ci wszyscy — którzy nie potrafią dostosować się do okupacyjnego typu zarobkowania — żyją w stanie nędzy, silniejszej od nędzy przedwojennego bezrobotnego: głodują, marzną, mrą — gdyż kwoty zdobyte z wyprzedaży resztek rzeczy na nic nie starczają. Wśród tych nędzarzy jest duży procent ludzi o wielkiej wartości społecznej.

[illegible]acy [illegible] froncie Wschodnim. W poprzednim n-rze „[illegible]uletynu" [illegible]odaliśmy o werbowaniu przez firmę warszawską Nadorf — [illegible]otników rzekomo do prac budowlanych w Rzeszy na miejscu, a w rzeczywistości — do robót w pasie przyfrontowym na Wschodzie. Jak się obecnie dowiadujemy — firma Nadorf nie jest odosobnioną. [illegible]ką samą zbrodniczą działalność uprawiają inne firmy budowlane n[illegible]eckie (Schallinger, Kirchoff, Oemler itp). Firmy te zwabiają w s[illegible]e sidła robotników z różnych miast, miasteczek i wsi. Liczba Polaków wysłanych tym sposobem na Wschód przekracza już 13 tysięcy ludzi.

Wszyscy ci robotnicy są wcielani do t. zw. „Organizacji Todta", zajmującej się robotami budowlanymi, a zwłaszcza fortyfikacyjnymi, w pasie przyfrontowym. Organizacja Todta składa się z kolumn robotniczych, liczących po 600-800 ludzi, zorganizowanych na sposób wojsk[illegible]y i podlegających rygorom wojskowym.

[illegible]y Organizacja Todta będzie miała pociechę z Polaków — to jest sprawa inna. Nie wątpimy, że Polacy wywiezieni do prac fortyfikacyjnych, drogowych etc. na Wschód — potrafią urozmaicić życie zarówno sobie jak i swoim „pracodawcom".

Różne. — Wartościowa biblioteka gimnazjalna z Suwałk została wywieziona do Królewca. Również do Królewca wywieziono około 50 tysięcy tomów i ok. sto rękopisów z Biblioteki Seminarium w Płocku. Obecnie „bibliofile" królewieccy bawią od szeregu tygodni w Wilnie.

— Bandytyzm, napady zbójeckie, grabieże dokonywane przez bandy liczące po 20-30 ludzi stają się tak częste i liczne, że sprawa urasta na niektórych terenach do rozmiarów prawdziwej klęski społecznej. W niektórych powiatach lubelszczyzn[illegible] radomszczyzny (np. w okolicy lasów biłgorajskich) niema tygodnia b[illegible]rabieży na wielką skalę. Bandy te składają się w lwiej części z ban[illegible]-Polaków, jednak czasem łączą się z nimi zbiegli jeńcy bolszewic[illegible] oraz dezerterzy niemieccy.

— W okolicach Zamościa wysiedlono kilka w[illegible]si: Huszczę Mał[illegible] Skierbieszów, Majdan Sitaniecki. Wysiedleni narazie są skoszarowa[illegible] w Zamościu.

Warszawa

Stan zdrowotny stolicy przedstawia się f[illegible]talnie. Wyraża się to m.in. w znacznym wzroś[illegible] liczby zg[illegible]nów i w spadku liczby urodzin, na skutek czego przedwojenny pr[illegible] naturalny zmienił sie w „ubytek naturalny", który już w 1940 roku wynosił siedem i pół promille. Za rok 1941 niema jeszcze ostatecznych danych, ale o ogromnym pogłębianiu się klęski świadczą cyf[illegible]y porównawcze z poszczególnych miesięcy. Dla przykładu przytaczamy porównanie z ostatnim miesiącem przedwojennym — sierpniem:

	urodzenia	zgony
sierpień 1939 r.	2,365	933
„ 1940 r.	1,012	1,333
„ 1941 r.	925	1729

Liczby te dotyczą wyłącznie ludności chrz... U Ży-
dów sytuacja przedstawia się bez porównania gr...niej: już w maju
br. liczba urodzeń wynosiła 474, liczba zgonów — 32.2.

Wzrost chorób nagminnych przedstawia się następująco:

	Chrześcijanie	Żydzi
sierpień 1939 r.	426	141
„ 1941 r.	645	1.643

Epidemia tyfusu plamistego objęła we wrześniu 1941 r. 434 chrze-
ścijan i 2201 żydów.

Przytoczone wyżej liczby — pomimo całej swej wymowy nie u...
daczniają całości tego fatalnego wyniszczenia fizycznego, jakiemu p...
...ga ludność Warszawy na skutek głodu i braku opału.

W z r o s t c z y t e l n i c t w a. Jednym z jasnych objawów
...ej rzeczywistości polskiej jest widoczny i powszechny wzr...
...nictwa wśród najszerszych warstw społeczeństwa. Pomimo ...
...go utrudnienia przez okupanta korzystania z bibljotek publiczny...
pomimo wycofania z nich najwartościowszych książek — ruch w bibl...
...otekach i czytelniach zarówno miejskich jak i prywatnych panuj bar-
...zo duży. Specjalnie korzystnym objawem jest poszukiwanie prze...
czytelników książek poważniejszych.

R ó w n i a p o c h y ł a. W więzieniu na Dzikiej znajduje się stu...
...lkudziesięciu Żydów, zatrzymanych za wychodzenie z ghetta. Wśród
...ładz niemieckich p...stał zamiar wprowadzenia niesamowitego „kon-
...gentu" rozstrzel...anych: co tydzień około 8 osób. Dwie już takie
...kucje — każda po 8 ludzi — odbyły się, trzecia odbyć się miała
...nia. W brew przepisom egzekucyjnym obowiązującym na całym
... wszystkie karabiny plutonu nabijane są ostrą amunicją. Policja
...a, której ...upant poleca wykonywanie tych rozstrzeliwań,
znalazła się w str...nym położeniu moralnym, z którego za wszelką
...ę musi znaleźć wyjście.

W poprzednim numerze podaliśmy, że nikt z policji granatowej
nie zgłosił się na ochotnika. Informacja nasza była niezgodna z prawdą:
w XX komisarjacie zgł...ił się ... ochotnika do plutonu egzekucyjnego
kapral Wiktor Żelek ... Czerniakowska 131.

R ó ż n e. — N... ...mości o śmierci lotnika niemiec-
...o Möldersa no... ...storyjkę: wiosną bieżącego roku
Niemcy odebrali ... majątek Stawiszyn w Radom-
skim. W lecie ... ...arowany (m.in. skanalizowano
dwór). Zrabow... ...najbliższym czasie ofiarowany
Möl... ...niemieckiego". Notatce naszej należałoby
...h bohaterów".
... bojkotu firm niemieckich dostępny...
...ólnie: 1. Firmy J...
...kowska 8, 54...
...m. 73, M...
... Fir...

OSTATNIE WIADOMOŚCI
(rano 26.XI)

1. Komunikat rosyjski donosi o zajęciu przez wojska sowieckie Taganrogu (80 km na wschód od Rostowu). Odwrót niemiecki trwa — stukilometrowy „klin" niemiecki nad Morzem Azowskim jest już zlikwidowany. Zwycięstwa sowieckie na tym terenie mają wielką doniosłość strategiczną: odsunęły niebezpieczeństwo odcięcia Kaukazu od Rosji, to znaczy zapewniły spokój dla dostaw anglo-amerykańskich drogą perską oraz dla [illegible]nsportów nafty kaukaskiej.

2. Wśród ciężkich walk w Libii — wojska niemieckie zajęły Sidi [illegible]
[illegible] przerywając tym sposobem łączność Tobruku z ofensywną arm[illegible]
[illegible] oraz łącząc się z nadchodzącymi posiłkami „osi". Tym sp[illegible]
[illegible] wynik trwającej dwa tygodnie bitwy — znów się waha. Obie
[illegible] nieustannie ściągają posiłki, co powoduje, iż los całej Libi[illegible]
[illegible] się zależnym od toczonych obecnie walk.
[illegible] Korpus brytyjski, który osiągnął brzeg morza na północ od Age[illegible]
[illegible] posuwa się w kierunku na Bengazi, powodując wielkie za[illegible]
[illegible]wanie w transportach „osi".

3. Silne bryt. zespoły lotnicze bombardowały: Hamburg, Emden, Wilhelmshafen, Kilonię, Lubekę.

4. Rokowania amerykańsko-japońskie trwają.

5. Ewa Curie, córka Marii Słodowskiej-Curie, znajduje się jako korespondentka wojenna na froncie w Libii. 30.XI traf zdarzył, że [illegible]ratowała lotnika polskiego z Tobruk, który zmuszony był lądować [illegible]

Kwitumy odbiór (w zł.) Stemar 25, Ram[illegible] 200, Kuba 10, [illegible]
15, Poznań 2, Orły 5, Zemsta 10, S.O.S. 10, [illegible] 10, W.L.S. 5, [illegible]
AA Małpa 20, Wum B 10, Wum Czwartek 50, [illegible]
100, Drab 20, Kmicic 5 15, AZ 30, Alta 20, Kub[illegible] Zwiela [illegible]
rodowego 15, Kulka 8, Twoim [illegible] 5, Lulu 2, Nasi 30, [illegible]
Ania II 2, Horiot 5, Lo 1, KK 10, [illegible] 10, Czwal 5, [illegible] 5,
Cebry 10, Sak 50, Jedność 3, [illegible] 5, [illegible] 2, Kupała 5, Bet[illegible]
hoven 10, Vinston Churchill 10, Adolf Hitler [illegible] Stary Kupało 10, Polka
5, Matka 5, Kleofas 20, Zespół [illegible] 10, zbiorowo 10, Bez
tytułu 20, Wyk 5, Żbik 10, Hien[illegible] 10, Puchacz 10,
Szara Warszawianka 14, Pluton[illegible] 5, „F[illegible]
„MK" 2, LL 3, NN zamiast k[illegible] upamiętnienie 1, [illegible]
wik 50, Naparstek 10, Stef [illegible] od M 30, Do[illegible]
20, CW 10, MP 5, Władysław[illegible] 0, Wilsminka 50,
„110" 21, Jadzka 2, Sokół 5, [illegible] MW 10, Jadzi[illegible]
5, Juhas 5, Gniew 10, Pr. 10, Stypen[illegible]
16.80. Razem 1510 zł. 80 gr.

Na cele specjalne: „Stypendium" [illegible]
[illegible] — trzecia [illegible]
[illegible] 50, N[illegible]
[illegible]